

Stavba velkojesenického kostela asi v r. 1820

Počet obnovy farního chrámu podává Václav Uhlíř, osobní kaplan v Jesenici.

Farnost jesenická zahrnuje nyní obec Jesenice se 778 obyvateli, Volovka s 80 obyvateli, Vinice 55 obyvatel, dvůr Rozkoš s 19 obyv., Veselici s 233 obyv., Roztoky 119 obyv. a Šestajovice 401 obyvatel. Úhrn obyvatel 1843 obyvatel.

Obyvatelé jsou vesměs katolíci a mají jediný chrám farní ve Velké Jesenici. Kdy farnost jesenická povstala říci není možná; nebo všechny listiny, matriky, atd. byly ve válkách třicetiletých buď zničeny nebo odneseny. Jisto jest toliko, že fara ta již r.1495 byla, kteréhož roku dle zápisu (zemské desky, kvatern VI., č.22-24) prodal Zbyněk Průchovec z Půchova statky své a práva Mikuláši mladšímu Trčkovi z Lípy a Lichtenburku (na Opočně), hejtmanu království českého, mezi nimiž se uvádí kostelní podací v Jesenici a ve Zvoli.

O farářích dřívějších nemluví se, až v r.1585, že ctihodný kněz (pod obojí) Vít (Blatenský) farář jesenický a jeho žena Anna měli v Jaroměři dům. R.1590 jmenuje se kněz Matěj, farář v Jesenici; r.1599 byl farářem Pavel Klatovský. Na tomto místě jest slušné uvést, co o všech památkostech jesenické fary jest zaznamenáno v pamětnici z r.1713 rukou faráře Tobiáše Antonína Potůčka Fol.7 Ad perpetuam rei memoriam.

Vytaženo z rozličných pamětných spisů po ukrutných kacířských válkách, v kterých autentika pošly, avšak po listech od předešlých farářů zanecháno.

Při faře jesenické pamětihodné že od mnoha sta let vyzdvižena byla a mnohýma gruntama jak chrám Páně tak farář obdarované, která v pokojném v Bohu milém času pozůstávala až do faráře M.Nikolaid Hradecký, který jdouce na služba Boží do Zvole filiálního kostela, od svého farníka, sedláka z Roztok, ze zášti z víry katolické, že jest jej blud v Rudlandě za Volovkou zastřelen, v chrámu Páně Jesenickém pohřben, radostného zmrtvýchvstání očekává, pro větší rozbroy pozdvihlého lidu se trestati nemohl. Pomsta Boží ale jemu neodpustila, když navštíven nemocí, v té jako hovado ne tak umřítí, ale shnutí musel okolo léta 1645.

Po jeho smrti vacírovalo beneficium přes 6 let: v tom čase administroval děkan novoměstský, v kterém čase mnohé farské a zádušní věci se změnily, grunty nápady pošly, až do času, když slavný rod hraběcí Colloredo Opočenské panství dostal první pán

Ludvík, zase dosadil faráře Homeliusa z Králové Lhoty a ten byl přes 20 let. Po něm se dostal Hrdlička, který byl přes 12 let: pak přišel Ferdinand Vejvoda, ten byl přes 13 let posledně Tobiáš Potůček. Těm všem se naše grunty farní dostoupily pivo z důchodů panského 612 sudů a dříví 12 sáhů dávati začalo. Taktéž grunty farní robotou sdělávali a posavad dávají a role zdělávají.

Při filiálním kostele Zvolském sv. Justa před lety byla fara, která za časů Pánů Zvůlskú darována byla Paterům Dominikánům, k tomu jim darován celý statek, tak jak při starém oltáři nazad v novém kostele na zdi se nachází vyhlášeno; po jejich zahynutí zase nacházel, dosazen byl farář se všim příslušenstvím. Tyto měli až do posledního Pavla Klatovského rodiče Žatecký. Fara tam kde posavad stojí. Při této faře pan ouředník Opočenský Enoch dal stavěti grunt pro svého syna mladého Enocha, praedikanta evangelického, farní pole na 3 díly rozdělil: jeden dal Klatovskému faráři, ale nejmenší druhý praedikantovi, třetí obecnému lidu pod plat levný faráři Klatovskému t.j. katolickému budoucně patřící. Luka zádušní vrchnosti připojil, toliko borek po 12 korců záduší zanechal, z kterého faráře potřebné dříví se dávalo. Léta 1605.

Stará farnost Jesenická byla ale větší než nynější, o čemž svědčí mimo tento výpis jistě nejstarší zchovalá matrika, která má tento nápis: *Matrikula aneb poznamenání předně duší, které od dědičného hříchu skrze křest svatý a vylití na duši charakter nerozdílné Trojice svaté, kdy a kterého dne očištěny a obmyty jsou patřících k chrámu Páně Jesenickému, Zvolskému a Rohenickému, při tom všech pořádně k stavu sv. manželství oddaných i stále vedle ceremonií katolických mrtvých pochovaných, zde bedlivě zapsané se vynacházejí od léta 1689 dne 20 února, kteréhož dne péči a starost o duše mě svěřené na sebe jsem přijal Ferdinand Ignatius Vejvoda.*

Dle toho náležel k Jesenici netoliko filiální kostel Zvolský s obcemi Zvolí a Rychnovkem, a sice Rohenický s obcemi Rohenicemi a Slavětínem. A sice Rohenický (nysnáze o připojení Meziříčí k Třebechovicům) dle matrik zchovalých pak od r.1689 - 1713. Zvolský (nysnáze od oňoho posledního faráře Zvolského dle zchovalých matrik pak od r.1689 - 1773. Matriky nejstarší jsou psány česky až do r.1745, kde nový farář Jiří Holub počal je psáti latinsky - např. jaká as lidnatost ve farnosti Jesenické byla, uvádím: r.1730 bylo u kostela Jesenického duší 893, u filiálního Zvolského 516, úhrnem 1409 křtů, 54 pohřbů, 40 oddavek.

O kostele Jesenickém.

Jestli málo paměti zchovalých o farnosti a farářích, tím méně jest jich o kostele. Že kostel ten před časy byl dřevěný souditi se může z toho, že zvonice r.1825 stržena, byla podobně stavěná jako v Rohenici a v Králově Lhotě.

Tento zděný kostel kdy byl vystaven, není zaznamenáno. Byl ale původně velmi malý: toliko nynější presbyterium a po jedno okno na každé straně, asi tedy po nynější postranní dveře. Roku 1827 byl v délce o dvě okna na každé straně rozšiřován a nynější věž postavena. Plán ke stavbě té byl od pana Václava Nademlejského, stavitelského inženýra z Prahy zdělán a od Jeho Jasnosti Rudolfa knížete z Colloredo Mansfeldu, jakožto patrona 13.března 1827 sice potvrzen, v něm ale dle svědectví pana děkana Hotyše t.č. faráře, od hospodářského úřadu věcech podstatných libovolně mnoho bylo zaměněno. Stavba byla ukončena r.1828 a na posvícení na počátku října první služby Boží v rozšířeném kostele jsou konány.

Po dostavění byla v něm tato vnitřní úprava: Hlavní oltář s obrazem Nanebevzetí Panny Marie. Na postranních oltářích na straně epištolní obraz sv.Rocha, na evangelní obraz sv.Šebestiána. Oltáře byly toliko zděné stoly zelenou barvou natřené, nad nimiž zmíněné obrazy byly pověšeny. Později po letech třicátých byly obrazy sv.Rocha a sv.Šebestiána na zeď vedle hlavního oltářního obrazu pověšeny a na jejich místo byly postaveny oltáře staré, z Opočna vyžebrané, s vyobrazením sv.Kříže a sv.panny Barbory, dřevěná r.1793 postavená kazatelna. Dřevěný chór podepřen 4 sloupy, na něm varhany sešlé. Cínová křtitelnice s tímto nápisem: *Léta Páně 1558 Jakub Mlynář z Veselice. Slovo Páně zůstává na věky věkův. Amen.* Dole jest vypuklý obraz Panny Marie s Ježíškem a znak. Pod tím nápis: *Havel ze Šestajovic.*

Lavic kostelních 12 bylo od osadníků farních, vyjímaje ze Šestovic a Volovky, za 60 zl. stř. pořízeno. Socha vzkříšeného Spasitele zřízená r.1828 za 28 zl. 50 kr. K tomu přišla z r.1832 nová křížová cesta z příspěvků sebraných. A sice přispěly: z Městce 138 zl. 33 kr., z Podnových dvorů 38 zl. 20 kr., Opočenská Jesenice 150 zl. 15 kr., Novoměstská Jesenice 289 zl. 52 kr., Veselice 50 zl. 17 kr., Roztoky 15 zl. 55 kr., Šestovice 21 zl. 5 kr., Lhota 34 zl., Nahořany 15 zl. 30 kr. Rozliční 93 zl 17 kr. Úhrn příspěvků 847 zlatých 4 krejčary.

Vydáno bylo: malíři Hoňkovi 250 zl., štafiru Královi 238 zl., sochaři 64 zl., truhláři za rámy 86 zl. 36 kr., zámečníku za svícny 30 zl. 30 kr., malíři od malby kůže

před kostelem 15 zl. 30 kr., za lucernu a lampu k tomu 10 kr., za háky k obrazům 4 zl., za štětky k bílení 5 zl., za vápno 5 zl. 18 kr., za bílení kostela 17 zl. 30 kr., truhláři za 8 nových lavic 35 zl. 40 kr., poslům 3 zl. 40 kr., za oltářek sv. Jana 50 zl., za stupně k oltáři a ke kazatelně 24 zl., za dříví ke švábení 10 zl. Úhrn 849 zlatých 34 krejcary.

Tato křížová cesta byla příliš veliká na tento chrámeček a malba vzorné dílo hudlařské, takže více urážely její obrazy než k pobožnosti vzbuzovaly.

R. 1834 byly nové varhany za 1000 zl. vid. čísla ze zádušní kasy pořízeny. Mimo to osadníci zaplatili za povozy 60 zl. v.č. R. 1834 bylo nové dubové zábradlí k uzavření presbyteria od dobrodince Václava Hofmana z Jesenice nyní č. 6 za 45 zl v.č. pořízeno a od téhož provaz a třapce k lampě za 10 zl., pak lampa sama za 40 zl. darována. Týž Václav Hofman také dal velký dřevěný svícen s železnou mísou a hřebíky za 9 zl. 30 kr. v.č. novou kaditelnici za 25 zl. v.č., velkou monstranci za 50 zl. v.č., 4 lucerny kostelní za 40 zl. Téhož roku 1834 byly obě postranní lampy - jedna od M. Potočkové z Jesenice, druhá od dobrodinců - darovány, každá za 20 zl. v.č.

R. 1835 byla postavena lavice v presbyteriu od rychtáře Mačka ze Slavětína. Též r. 1835 byla zřízena dřevěná dubová zpovědnice od záduší za 28 zl. stříbr. R. 1856 byl kostel vybělen a vyčištěn, též byl před kostelem na místě starého dřevěného kříže nynější kamenný od Jesenických občanův za 130 zl. stříbr. postaven. R. 1861 byly přičiněním Josefa Hofmana t.č. představeného a J. Slánského hodiny na věži pořízeny za 280 zl. od hodináře Fr. Slezáka z Černilova.

Ostatní předměty kostelní byly buď od Jeho Jasnosti knížecího patrona věnovány, buď ze záduše pořízeny, buď od dobrodinců darovány. Však ale mnohé z předmětů kostelních byly velmi nedůstojny chrámu Božího, některé velmi chudě vypadaly jsouce bez nátěru a okrasy a časem valně sešly, proto každému citlivému křesťanu stala se výměna a ozdoba těch chrámových předmětů žádoucí. Výměna ta stala se **trojí opravou**: I. r. 1864, II. r. 1870, III. r. 1872.

I.

Podnět k novému hlavnímu oltáři a tím k celé obnově chrámu Páně dal (1. listopadu 1859 +) Václav Tošovský, zahradník v Jesenici č. 79 odkazem dvou 50 zlatových obligací národní půjčky, které r. 1865 v lednu za 80 zl. r.č. byly prodány, což úroky 5% za 4 leta po odrážce daně z příjmu 1 zl. 40 kr. 18 zl. 60 kr.

Na tomto základě byla zařízena sbírka po obcích farností Jesenické. Sbírkou tu provedli v Jesenici pp. P.Ignác Budina, kaplan a J.Hofman, rolník č.66, t.č. představený Jesenice, úhrn příjmů 503 zl. 69,5 kr. Volovka a Vinice 63 zl. Městec a Nouzín 59 zl. 50 kr. Veselice 70 zl. 82,5 kr. Šestovice: sbírku provedl p.Ignác Budina a p.Mat. Runštuk, učitel a V. Cejnar, předst. 97 zl. 58 kr. Roztoky: P.Ign. Budina, kaplan a Jiří Schejbal 56 zl. 50 kr. Školní mládež z Jesenice 9 zl 68,5 kr. Lhota Novoměstská 23 zl. Školní mládež Šestovice 10 zl. 16,5 kr. Dolsko 14 zl. 60 kr., pan Ignác Hotyš z Dobrušky 2 zl. Úhrn do r. 1864 sešlých příspěvků 910 zl. 38 kr.

Zvláštní dobrodinci: J.Pavel, rolník z Jesenice č.13 zakoupil látku na postříbření 2 kaditelnice a 2 sv.křížků. V.Pavel jeho bratr vykonal to stříbření. Vysokorodá paní, paní Valburga baronka Mladotová ze Solopysk darovala krásný mešní ornát zelený, 2 podušky a červený plášťik na ciborium r. 1866. Povozy z Kostelce u Náchoda učinil J.Valášek z Jesenice č.70, povozy do Josefova dali: V.Žilík ze Zboží, Fr.Tošovský z Jesenice č.23, Mat.Krisštof ze Šestovic č.17, J.Kopecký z Volovky.

Vydání I. opravy.

Za nový hlavní oltář: panu Gustavu Vackovi, akademickému malíři v Praze za obraz Nanebevzetí Panny Marie 200 zl., za bednu pro obraz 5 zl., za nový nákres oltáře 5 zl., výlohy při obstarání plánu 2 zl. Panu A.Uhlířovi, majiteli dílny truhlářské a pozlaco-vačské v Josefově, za nový hlavní oltář 420 zl., za nové sochy sv.Petra a Pavla 100 zl., za švábení dvou starých andělů 40 zl., za nového beránka s knihou 20 zl. Dále třem jeho dělníkům 3 zl., za rámečky a sklo na kanonní tabulky 2 zl., za kytky na svíce 2 zl. 76 kr. Za nové kanonní tabulky 2 zl. 65 kr., za práci kovářskou a za hřebíky 83 kr., taxa konzis-torní za povolení k svěcení 60 kr. Výlohy na upravení portálů vedle hlavního oltáře za červené záclony 17 zl., za modré záclony 12 zl. 70 kr., za bílé 15 zl., za potřeby železné 50 kr. Výlohy na hlavní nový oltář 848 zl. 4 kr.

Další výlohy: panu Ant.Uhlířovi za záclony do dvou oken 15 zl. 84 kr., za pozla-cení korunky u sochy Panny Marie 1 zl. 50 kr., za pozlacení šesti koulí k lampě oltářní 1 zl. 80 kr., na pozlacení sv.Kříže 5 zl., za švábení sv.Kříže do sakristie 4 zl. Mimo to za stříbření lampy 10 zl. 30 kr., za plátno na podlepení křížové cesty 1 zl. 43 kr.

Výlohy za bílení kostela: za 2 1/2 porce vápna a příprava a přívaz 5 zl. 10 kr., za modřidlo do vápna 2 zl. 31,5 kr., od přívazu koz 30 kr., zedníkům 16 zl. 10 kr.,

sjednaným myčkám 48 kr.. Úhrn vydání I.opravy 912 zl. 20,5 kr.

Poznamenání: Tento nový oltář hlavní byl dne 3.července 1864 v neděli, na niž spolupřipadala památka Navštívení Panny Marie, od veledúst.pána Leodegara Vacka, kanovníka a děkana města Hradce Králové, církevním způsobem posvěcen.

II.

Podnět k opravě další dali manželé Jiří a Dorota Mezileských z Jesenice č.26 (oba již v Pánu zesnulí: Jiří 5.února 1871, Dorota 20.prosince 1869), kteří ve svém společném závětu ze dne 18.září 1869 takto stanovili: *Dále odkazujeme na ozdobu chrámu Páně zdejšího totiž nový malý oltář sv.Jana Nepomuc., který by ve výklenku mezi ženské stolice postaven byl, žádáme částku 300 zl. Toto obstarání neb zřízení řečeného oltáře zplnomocňujeme jednomu kterémukoliv z nížepodepsaných svědků a žádáme jej, ať se toto postavení ještě buď z našeho ostatního jmění peněžitého slušně zaplacen býti.* Poznam. v poslední pořádnosti Jiřího Mezleského odměna na 80 zl. r.č. vyměřena. Zplnomocněncem tím objevil se jeden z podepsaných svědků p. V.Lukášek z Jesenice č.62 (mimo něho byli podepsáni J.Lukášek a J.Lukášek), který také žijícím Mezleským v odkazu tu změnu učinil, aby se těchto 300 zl. na opravu kazatelny a postranních oltářů vynaložilo.

Když se ale ukázalo, že červy provrtané oltářky v rukou se rozpadávají a proto k opravě se nehodí, bylo usneseno spolu u přítomnosti zástupců farnosti Jesenické oltáře ty odstraniti a novými nahraditi. Na práce ty učinil dříve zplnomocněnec sám, potom spolu s místními duchovními úmluvu a p. Ant.Uhlířem, pozlacovačem z Josefova, a na doplnění potřebného nákladu podniknuta jest sbírka farnosti a zadána jest z farního úřadu žádost k Jeho Jasnosti panu Josefu knížeti Colloredo Mansfeldu co patronu kostela a podobná žádost také od všech přifařených obcí podepsána a od sl. c.k.okresního hejtmanství legalizována, odeslána jest k Jeho Veličenstvu císaři Ferdinandu V. příjmením Dobrotivému jakožto dobrodinci chudých chrámů.

Příspěvky na II.opravu.

Jiří a Dorota manželé Mezleští z Jesenice č.26 odkaz 300 zl. Jeho Jasnost pan Josef kníže z Colloredo Mansfeldu milostivý patron chrámu Páně Jesenického 150 zl. Od vys. c.k. kraj.nejvyššího hofmistrovského úřadu Jeho Veličenstva císaře Ferdinanda došlo ve 4 dnech vrácení žádosti s omluvou, že pro veliký nával podobných žádostí nelze tuto

vyslyšeti. Do sbírky v Jesenici, již vykonal místní kaplan a p. V.Komínek, představený, přispěli: Úhrn odkazu a darů v Jesenici 585 zl. 49 kr., Volovka přispěla a Vinice 18 zl. 10 kr. Úhrn příspěvků z Městce a Nouzína 19 zl. 90 kr., Veselice 25 zl. 50 kr., ze Šestajovic 41 zl. 49 kr., z Roztok 37 zl. 20 kr., z Dolska 8 zl. 10 kr., ze Lhoty a Doubravice 29 zl. 70 kr., z Nahořan 8 zl. 10 kr., ze Slavětína 14 zl. 12 kr. Úhrn všeho příjmu na II.opravu 791 zl. 77 kr.

Vydání na II.opravu.

Postranní nové oltáře. Percentální daň 10% z odkazu sl. c.k.bernímu úřadu zaplatil p. V.Lukášek 30 zl. Panu Aug.Löflerovi z Rychnova u Liberce za nový obraz sv.Václava zaplatil V.Lukášek 62 zl. P. Antonínu Uhlířovi v Josefově za 2 nové oltáře postranní 320 zl., od přivozu jednoho oltáře a lidem 5 zl., za nové bílé tabernákulum, dva znaky a dva kříže na postranní oltáře 40 zl., za opravu kazatelny 100 zl. Za nátěr kruchty a varhan a mříže u oltáře 136 zl. Za barvení lavic u oltáře 7 zl. Úhrn vydání na II.opravu 700 zl. 77 kr.

III.

Podnět k opravě třetí dal místní kaplan, který pohnul Jiřího Mezileského, aby polovici mešního odkazu na něho vypadajícího v částce 250 zl. odkázal na novou křížovou cestu. Poněvadž ale odkaz manželů Mezileských na fundační mše sv. v závětu z 28.září 1869 v částce 500 zl. byl již od sl. c.k.soudu v Novém Městě n/Metují kostelu Jesenického přiřknut, žádal Jiří Mezileský prostřednictvím slav. kníž. patronátního úřadu a vysoce důstojné biskupské konsistoře vys. c.k. místodržitelství, aby polovice mešního odkazu připadajícího na něho, byla povolena na zřízení nové křížové cesty pro chrám Páně Jesenický, a to tím spíše, poněvadž místní kaplan se zavázal v těžce žádosti mešní povinnosti v 300 intencích mešních na úmysl zakladatelův (mešní fundace) do tří roků zadostiučiniti. Vysoké c.k. místodržitelství povolilo tuto změnu odkazu výnosem ze dne 17.května 1871 čís.22800 s podmínkou, aby dědicové Jiřího Mezileského k změně této svolili, což se stalo protokolem z 18.července 1871.

Odkaz na křížovou cestu po srážce 10% daně činí 225 zl., úrok od 20.pros.1869 jakožto dne úmrtního manželky Doroty až do 20.pros.1870 po srážce 10 kr. na knížky spořitelni činí 12 zl. 40 kr., úrok spořitelny 11 zl. 72 kr. Celkem jest na křížovou cestu 249 zl. 12 kr. Důst.p. J.Ev.Havelka farář na zastavení XIV. složil 30 zl, jiní dárci celkem

180 zl. 96 kr. Sbírký v Jesenici konali r.1871 a 1872 místní kaplan a p. Mikuláš Dvořák, radní a J.Šimon, radní, podruhé místní kaplan a V.Komínek, představený. Přispěli: v Jesenici 94 zl. 50 kr., z Volovky a Vinice přispěli úhrnem 24 zl. 60 kr. Z Městce 5 zl 80 kr., z Veselice 17 zl. 70 kr., ze Šestovic 28 zl. 50 kr., z Roztok 7 zl. 10 kr., ze Lhoty 3 zl, ze Slavětína Petr Tláškal 1 zl. 50 kr., Čihák 1 zl, celkem 2 zl. 50 kr., z Nahořan 14 zl. 25,5 kr. Úhrnem na III.opravu 629 zl. 15,5 kr.

Vydání III.opravu

Za novou křížovou cestu panu Ignáci Müllerovi, historickému malíři v Rychnově u Libenavy za obrazy 320 zl. P. Ant.Uhlířovi v Josefově za nové rámy křížové cesty a zavěšení 140 zl., za barvení 14ti svícňů 1 zl. 40 kr., za zlacení 4 svícňů 60 kr., za opravu zlacení na hlavním oltáři 1 zl. 20 kr., za opravu a pozlacení korunky u sochy Panny Marie 1 zl. 50 kr. Útrata při dovozu rámu a obrazů křížové cesty 2 zl. Dvěma pomocníkům 2 zl. Úhrn 468 zl. 70 kr.

Za nové schody a zábradlí na stavbu můstku ze silnice ke hřbitovu za objednání schodů 2 zl. Panu Václavu Mílovi, mistru kamenickému v panském lomu U devíti křížů za Červ.Kostelcem za 205 kur.střevíců po 25 kr. činí 51 zl. 25 kr., za 32 kusů dlaždic po 35 kr. 11 zl. 20 kr. Za přívos schodů, a sice za mýta, výživu a útratu čeledínů u 18 povozů 11 zl. 30 kr. Při stavbě schodů za 119 liber železa na skoby a zábradlí 11 zl. 40 kr., za 24 liber síry 2 zl. 4 kr., za 6 větel vápna s přívosem 3 zl. 30 kr. Dělníkům kameníkům 8 zl. 40 kr., zedníkům 8 zl. 40 kr., kováři 3 zl. 90 kr., nádeníkům 7 zl. 85 kr. Útrata při stavbě za jídlo a pití 5 zl. 50 kr. Úhrn 125 zl. 84 kr.

Za bílení kostela a přidělení háků pro novou křížovou cestu: za 4 sudy vápna 4 zl. 80 kr., za štětky, špendlíky a hřebíčky 1 zl. 69 kr., zedníkům 29 zl. 40 kr., podáváci 3 zl., kováři 1 zl. 50 kr. Útrata při dělení lešení a při bílení 4 zl. 23 kr. Úhrn 42 zl. 62 kr.

Rozličné vydání: kolek na žádost k císaři pánu do Prahy 50 kr., porto od tohoto psaní 35 kr., kolek na kvitanci p. V.Lukáška plnomocníka na odkaz 300 zl., kolek na žádost Jiřího Mezleského a porto 1 zl. 10 kr., kolek na protokol dědiců Jiřího Mezleského 50 kr., za příležitost do Hoříněvsi 2 zl., rozličná porta na psaní 1 zl. Úhrn 8 zl. 14 kr. Úhrn vydání na III.opravu 645 zl. 30 kr.

Spolu měla býti na základě zbývajících 74 zl. 83,5 kr. podniknuta čtvrtá a poslední sbírka na nový oltářik sv.Jana Nepom. a nové kostelní korouhve. Poněvadž ale dobrodincové těmi ustavičnými sbírkami již byli valně unaveni a čas do sv.Václava k

vykonání toho všeho nestačoval, upuštěno jest na nový oltář sv. Jana Nepom (v naději, že dobrodinci sami při vhodné příležitosti o důstojné obnovení jeho se postarají) a toliko kostelní korouhve jsou objednány, a sice červené a modré, na něž zbývající částka se vybrala. Co kdo ještě později na tento účel věnuje, bude toliko ústně z kazatelny ohlášeno a účtováno; pak bude také celé vydání na oboje kostelní korouhve a některé mešní opravy prohlášeno.

Slušno též zde zmínku učiniti, že Ctihodné bratrstvo Nejsv. Srdcí Pána Ježíše a Panny Marie v Jesenici pořídilo si nové obrazy bratrské od p. Ign. Mülera, malíře z Rychnova u Libenavy, na něž po 6 zl. věnovali Jos. Voborník z Veselice č. 17 a V. Žilík ze Zboží č. 22. Vydání za vkusné rámy a menší vydání zapravili ostatní údové jmenovaného ctihodného bratrstva. Poněvadž pak slavný patronátní úřad knížecí v Opočně na žádost farního úřadu obnovy a potřebné opravy na zdech, dveřích, oknech, okenicích a na půdě kostela povolil: jak vskutku jest nyní chrám Boží Nanebevzetí Bl. Panny Marie zasvěcený všecek obnoven.

Na tuto památku byla tato knížečka sepsána. Všem pak dobrodincům a příznivcům domu Božího v Jesenici odplatiž Otec nebeský statky nehynoucími a posléze přijmiž je do domu svého otcovského nad hvězdami.

Kaple sv. Františka Seraf. na vrchu "Vartě" u Jesenice.

R. 1868 byla vystavěna kaplička na návrší zvaném Varta u Jesenice, kde dne 18. října 1820 postaven byl nákladem Jesenických dřevěný kříž s obrazem sv. Františka Xaverského, který byl 15. března 1829 od p. faráře Josefa Štursy při procesí na den sv. Marka posvěcen. Svěcení nové kaple vykonal s asistencí kněží p. P. Ign. Budiny, kaplana a V. Uhlíře, novosvěcence důst. p. P. J. Ev. Havelka, farář.

Kaplička na obci Městci.

R. 1872 byla dokonána stavba malé úhledné kaple na obci Městci s vízkou a zvonkem, Nejsv. Trojice Boží, dne 26. května t. r. církevně posvěcena. Že ale v ten den jakož již 25. května odpoledne hrozná bouře byla - která v západních Čechách (a také na Metuji) povodni neslýchanou za 7.178.000 zl. škody v 13 okresech dle úředního odhadu způsobila, bylo svěcení na druhou neděli odloženo a také dne 2. června t. r. od důst. p. P. J. Ev. Havelky, faráře, vykonáno, při němž místní kaplan kázal. Úhrn vydání na stavbu

256 zl. 84 kr. Úprava stála 67 zl. 74 kr. Za zvonek v Hradci Králové litý a na jméno Bl. Panny Marie pokřtžený od vys. důst. p. J. Raise, generálního vikáře, dáno 117 zl. 80 kr. Mimo to dali občané ruční a potažní práce. Ad. M. D. G. An. Sal.

Další opravy.

Další oprava našeho chrámu Páně provedena dle odhadu odborného znalce v těch věcech p. Kafky z Červeného Kostelce asi před 50 lety kolem r. 1900. V r. 1915 spadla omítka stropní, což muselo být podšalováno hlavně nad varhanami. Lešení podšalování bylo v kostele až do r. 1922, kdy mělo být sv. biřmování.

Tu dobu zde působil **D.P. Josef Kovář**, farář, který se postaral o opravu stropu a nátěr zdiva a stropu. Nátěr na zdech byl olejový a zase olejový byl obnoven, provedl to sedlář a lakýrník Jan Holeček ze Šestovic. A pořízeny nové zvony v r. 1929. V roce 1934 D.P. Josef Kovář na svůj svátek 19. března na sv. Josefa zemřel a převezen byl a pohřben ve svém rodišti (kolátoře) v Roztokách u Martinic, kde D.P. J. Koláře bylo rodiště.

Po něm nastoupil ve Velké Jesenici **D.P. Alois Urbánek**, který působil v Novém Hrádku. Za D.P. Al. Urbánka bylo provedeno zlacení oltářů v r. 1937 (na toto zlacení D.P. Josef Kovář odkázal 10.000 Kč). Dále D.P. Urbánek provedl oplocení farní zahrady.

Po D.P. Urbánkovi zde působil **D.P. Jan Musil**, farář z Brna, který k nám koncem dubna 1951 přišel. Jelikož bylo vidět, že je milovník čistoty a pořádku, po poradě s několika katolíky pustil se do díla, které se zdálo v té době neproveditelné. Ihned začal jednat s firmou pro kostelní práce p. J. Kafkou z Červeného Kostelce, který doporučil a zaručil se, že do 4 - 5 týdnů práce jeho firma provede, že pošle 4 neb 5 dělníků. Po tomto jednání se ihned započalo se stavbou lešení, na které potřebný materiál s ochotou zapůjčili farníci z celé kolátory; touto ochotou bylo ušetřeno asi 30.000 Kčs. Potom D.P. J. Musil vybídl s prosbou, kdo může, ke spolupráci k obnově našeho chrámu Páně.

Poněvadž nátěr byl olejový, nejdříve se započalo se škrábáním zdí, a to začátkem října 1951. Jako obětavý pracovník a horlivý duchovní vybídl ku večerním brigádám. Obyčejně se sešlo 30 - 40 pracovníků, i ženy byly zúčastněny, i z přífařených obcí jako z Městce, Veselice a Vinice. Nejvíce tělesné práce na obnově vykonal náš milý duchovní, který se neštítal jako kněz žádné práce jako škrábání, štukování, umývání a posluhu při malbě, kde denně působil. Když viděl velkou ochotu farníků, pustil se odstranit svrchu elektrické vedení, které bylo zaděláno do trubek do zdí - to hlavně provedl zdarma Jenda

Kvirenc z Velké Jesenice z hořejšího konce.

Po veškeré této úpravě bylo započato s malbou, kterou provedl malíř J.Hartmann od shora uvedené firmy. Na stropě provedl štukatérské malby 4 andělé, v každém rohu jeden a vprostřed krásný velký kříž s trnovou korunou, nad postranními oltáři dva modlící se anděly a nad hlavním oltářem v presbyteriu obraz korunování Panny Marie - pokračování to oltářního obrazu Nanebevzetí Panny Marie. Též pořízeno nové světlo u křížové cesty elektrické s neonovými žárovkami. Dílo bylo dokončeno teprve 20.ledna 1952, jelikož firma Kafka nedodržela slib a na práce poslala jednoho pracovníka místo čtyřech. Též obnoveny chórové sloupy, nátěr všech dveří i sloupy na hlavním oltáři. Zapláceno to bylo jednak z příspěvku státního a sbírek a darů farníků, ale hlavní položky byly zdohány večerními brigádami farníků, kteří mimo malby vše zdarma odpracovali a tak zvelebili svůj chrám ku cti a slávě Boží. Budiž jim Bůh za vše odplatitelem.

Cena za obnovu chrámu Páně velkojesenického není známa, jelikož duchovní správce D.P. Jan Musil nikomu obnos vydání nesdělil.

Nový hřbitov.

D.P. Jan Musil se též postaral o založení nového hřbitova, poněvadž uznal, že starý hřbitov kolem kostela pro tolik přifařených obcí je nedostačující. Proto podal žádost ke sl. konsistorní radě v Hradci Králové s prosbou, zda-li by k tomu účelu dovolili uvolnit část farního sadu, což bez důvodů mu bylo povoleno.

Ihned na tomto díle započal s prací. Nechal dovézt potřebná prkna k ošalování hrobů, které s ministranty sám vyměřil a vykolíčkoval, by míra k tomu účelu vyhovovala, což se mu vbrzku podařilo. Po shlednutí toho zájemci se hlásili o nová místa, takže brzy byla větší část dle čísel zaznamenána a zamluvena. Pak po vyměření celého hřbitova nechal u každého místa zasadit krásné nízké kuželovité cedry, takže nově založený hřbitov D.P. J.Musilem je překrásný a velkojesenické farnosti na důst.pána Musila zbyla krásná památka a vzpomínka. Bůh mu buď za vše odplatitelem.

